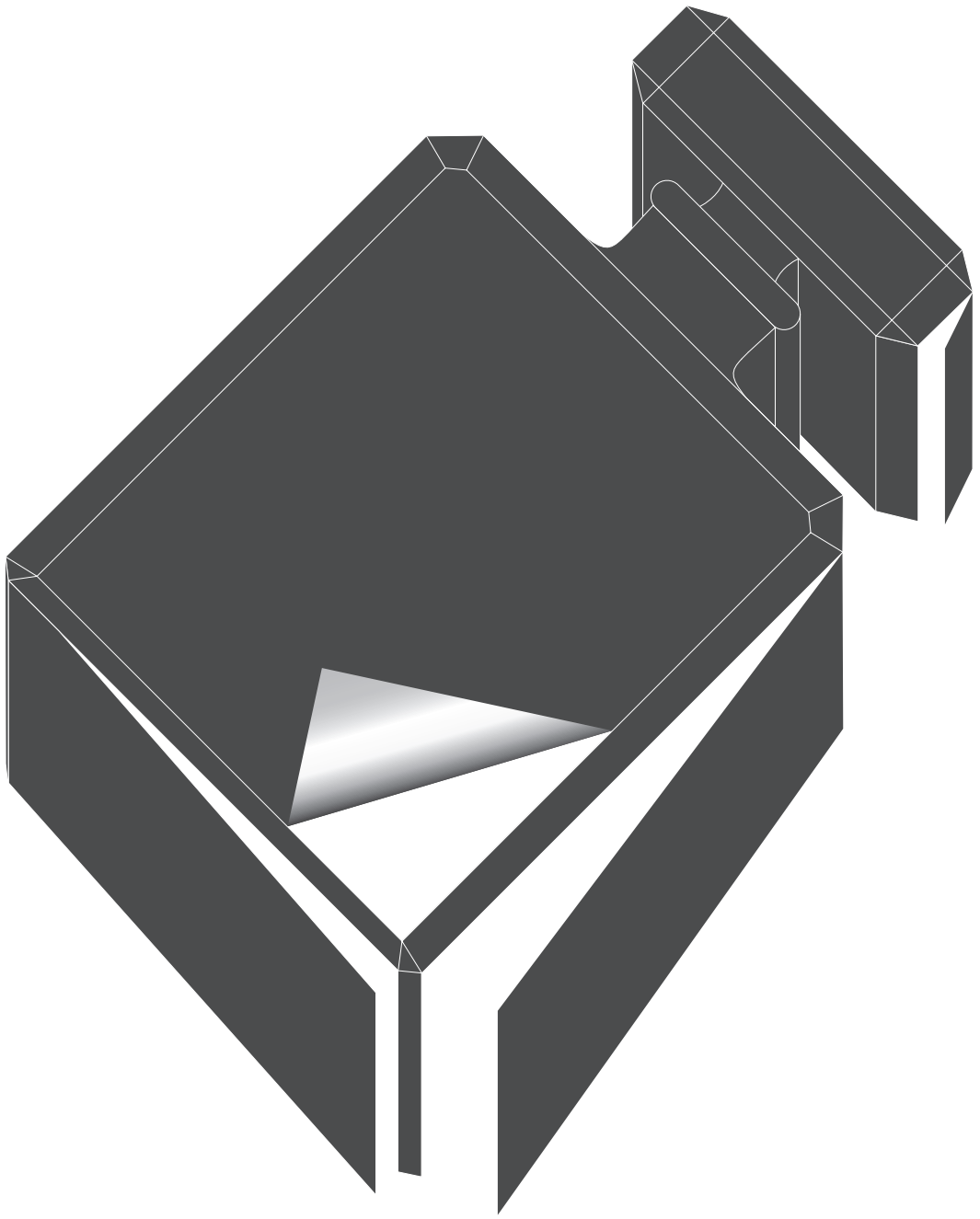

ARCHITEKTURA ZMYŚLÓW

MOBILNE
IDEE

ARCHITEKTURA ZMYŚLÓW

Czwarte spotkanie z cyklu *Mobilne idee*, odbywające się w ramach projektu OperaLab, poświęcone jest roli zmysłów, a szerzej – kwestii doświadczania i projektowania wrażeń w instytucjach kultury.

Architektura postrzegana jest i doświadczana nie tylko na poziomie funkcjonalności i estetyki, lecz jest również nośnikiem znaczeń, posiada też swoją narrację. Jej strukturalna i semantyczna złożoność nie może być zredukowana tylko do tego, co widać, bo pełni jednocześnie kilka ról: jest narzędziem perswazji, komunikacji, tłem i otoczeniem dla sztuki. Zmieniająca się aktualnie rola i przeznaczenie instytucji przesuwają akcent z działań programowych jako jedynie istotnych dla odbiorców i twórców na aktywności wchodzące w interakcję z przestrzenią architektoniczną.

Składający się z czterech spotkań program przygotowany na 2014 rok zorientowany został wokół roli i kompetencji współczesnych instytucji kultury oraz strategii ich rozwoju. Inauguracyjny panel *Projektowanie instytucji kultury* otworzył dyskusję nt. programowania przyszłości instytucji, szkicując mapę ich możliwości, wartości i celów. Rozwijany był podczas paneli: *Dziedzictwo oraz Mobilność przyszłości*.

Architektura zmysłów zamyka tegoroczny cykl spotkań.

Dobre wrażenie

Mimo że głównym celem instytucji kultury wydaje się odbiór sztuki przez widzów, to doświadczanie instytucji jest procesem wielopoziomowym. Niezależnie, czy podziwiamy operę, balet, malarstwo, rzeźbę czy wzornictwo, odbieramy je zawsze na tle, w otoczeniu. Biorąc pod uwagę uwarunkowania kulturowe i społeczne, śledzimy też kontekst urbanistyczny. Obserwujemy, w jaki sposób przestrzeń oddziałuje na zmysły, wpływając na odbiór samego dzieła sztuki. Stawiamy pytanie: czy instytucje kultury, komunikując się z widzami, przesuwają dziś akcent z doświadczania intelektualnego na doznanie wrażeń?

Kodowanie znaczeń

Współczesny świat, także ten zawężony do obszaru kultury, wymaga od odbiorcy postawy selektywnej. Jest ona konieczna zważywszy na ilość informacji i bodźców, z którymi musimy codziennie się mierzyć. Dominantą wśród zmysłów niezmiennie pozostaje wzrok - najbardziej eksploatowany, poddawany nieustannym testom wytrzymałościowym. O jego roli w percepcji pisze Juhani Pallasmaa w książce *Architektura*

ARCHITECTURE OF SENSES

The second of the *Mobile Ideas* meetings within the OperaLab project focuses on the role of senses, and more generally - the issue of experiencing and designing sensation at cultural institutions.

Architecture is perceived and experienced not only at the purely functional and aesthetic level, it is also a carrier of meanings and holds its own narration. Its structural and semantic complexity cannot be reduced to the visible only, as it plays several roles: it acts as the means of persuasion, communication, as the art's background and surrounding. The changing role and purpose of institutions shifts the emphasis from the repertoire activities, as the only concern of both the artists and the recipients, to those interacting with the architectural environment.

The 2014 four meeting agenda is focused on the role and competences of the contemporary cultural institutions and their development strategies. The opening panel meeting *Designing Cultural Institutions* started the discussion on designing the institutions' future, as it drafted the chart of their opportunities, values and objectives. The subject was investigated further during the panels on Heritage and Mobility of the Future.

Architecture of Senses is the last of this year's meetings.

Good Sensation

Although art reception by the audience seems to be the main purpose of a cultural institution, the experience of the institution is a multilayered process. No matter whether you are admiring opera, ballet, paintings, sculptures or design, you always perceive them in a certain environment. Considering the cultural and social conditions, you also follow the urban planning context. The environment's impression on the senses and its influence on the perception of the artwork are noticeable. The question is: are the cultural institutions shifting the emphasis from the intellectual experience to the sensual one, as they communicate with their audiences?

Meanings Encoded

The contemporary world, including the world of culture, requires a selective approach on the part of the audience. Choices have to be made, otherwise we would not be able to embrace the huge daily amount of stimuli and information. Sight continues to be the most exploited human sense, subject to continuous endurance testing. In his book *The Eyes of the Skin. Architecture and the Senses*, Juhani Pal-

i zmysły, zwracając uwagę na potrzebę i możliwość integracji zmysłów w doświadczeniu architektury.

Inżynieria wrażeń

Jaka jest rola instytucji kultury w kontekście doświadczenia współczesnego miasta? Jak architektura wpływa na doświadczenie sztuki? Jakie metody stosują współczesne instytucje kultury w celu zwiększenia swojej atrakcyjności wśród odbiorców? W jakim stopniu dotyczą one sfery wrażliwej?

Wizualizowanie/ Mapowanie wrażeń

Zmieniające się kompetencje instytucji kultury prowadzą do refleksji nad sensorycznym wpływem przestrzeni na percepcję prezentowanej sztuki. Historyczne gmachy, zgodnie z dziewiętnastowiecznym etosem mające status świątyni sztuki, a także te ultranowoczesne, często przybierające formę laboratoriów, silnie zakorzenione są w tradycji wizualnej. Ale czy nawiązują emocjonalną więź z odbiorcą? Instytucje kultury określają swą tożsamość, negocjując między trwałością a ciągłością, między tradycją a otwartością na zmiany, integrując funkcje artystyczne ze społecznymi i ekonomicznymi. Czy w tym procesie projektują też wrażenia odbiorców? Ramy przestrzenne instytucji kultury określone formą architektoniczną budynku są przede wszystkim polem artystycznej ekspresji, ale stanowią też punkt wyjścia do wielokierunkowej eksploracji przez widzów. Kodowane przez nie znaczenia są mapą szeregu subtelności – kontekst uzupełnia faktura ścian, odgłosy stukania butów o posadzkę. Wszystkie te doświadczenia budują asocjacje z daną przestrzenią, określając ją.

Instytucja kultury jako dzieło totalne

Na instytucję kultury spojrzeć można jak na programowalną, wielozadaniową przestrzeń, w którą zaangażowane są wszystkie ludzkie zmysły. Pomagają one lepiej zrozumieć artystyczne i społeczne intencje, wpływają też na pełniejsze doświadczenie przestrzeni, zachęcając do jej odkrywania. Jak więc planować działania programowe, uwzględniając wszystkie zmysły?

writes about the role of sight, drawing attention to the need for and possibility of sensual integration in experiencing architecture.

Mechanics of Experience

What is the role of a cultural institution in the context of urban experience? How does architecture influence the experience of art? What are the methods employed by the contemporary cultural institutions striving to become more attractive? To what degree do those methods engage the senses?

Experiences Visualized/Designed

The changing competences of cultural institutions bring about thoughts about the sensory influence of environment on the perception of the exhibited art. Both historic edifices, holding the 19th century status of art temples, and ultramodern buildings, often reminding of laboratories, are strongly rooted in visual tradition. Is there, however, any emotional relationship with the recipient? Cultural institutions define their identity by negotiating between longevity and continuity, between tradition and changeability, integrating their artistic functions with the social and economic ones. Does the process include designing their impact on the audience? The physical framework of a cultural institution, as defined by its architecture, provides area for artistic expression first of all, but also gives rise to multidirectional exploration by the audience. The meanings such physical framework encodes create a set of subtleties – the context is complemented by the wall textures, shoes sounding against the floor. All such experiences initiate associations with the given environment and also define it.

Cultural Institution as a Total Work of Art

A cultural institution can be perceived as a programmable multitasking environment engaging all human senses. They support better understanding of artistic and social intentions, provide more thorough experience of the territory, encouraging its exploration. How should then the agenda activities be construed, to make sure they encompass all senses?

Projekt OperaLab jest realizowany we współpracy Teatru Wielkiego - Opery Narodowej i BMW
Project is being realised in cooperation with Teatr Wielki - Polish National Opera and BMW

Patroni medialni: / Media patronage:

FUTU

THINKTANK

K
MAG
MAGAZYN

MONITOR

MALEMEN

Partner spotkania: / Panel partner:

operalab.pl
mobilneidee.tumblr.com

Mobilne idee to cykl spotkań rozwijający koncepcję think tanku dla kultury OperaLab, który przenosi projekt na płaszczyznę dyskusji i warsztatów. Podczas debat menedżerowie kultury, socjologowie, artyści, projektanci i biznesmeni będą dzielić się swoim doświadczeniem i dyskutować o przyszłości i kondycji współczesnej sztuki i miasta, w tym o możliwościach ich rozwoju poprzez innowacyjne programy artystyczne. Program Mobilnych idei realizuje badawcze założenia projektu OperaLab. Sprzyja integracji środowisk twórczych, naukowych i biznesu – w myśl koncepcji, iż siłą współczesnej kultury jest interdyscyplinarność i otwarcie na wzajemny dialog, a szerokie spojrzenie i postępowe myślenie przekładają się na efektywne działania. Inicjatywa, pomyślana jako intelektualna przestrzeń dla kultury, jest pierwszą tego typu w Polsce.

OperaLab to think tank dla kultury, którego działalność została zainaugurowana w październiku 2012 roku z inicjatywy Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, w ścisłej współpracy z BMW. Projekt jest długofalowym przedsięwzięciem, którego szereg aktywności będzie rozwijanych w perspektywie najbliższych lat. Do działań bieżących należy m.in. organizacja wystaw i paneli dyskusyjnych, budowa mobilnego pawilonu oraz prowadzenie platformy informacyjnej „Mobilne idee. Dla kultury”. Mobilneidee.tumblr.com zbiera treści na temat innowacji wprowadzanych w instytucjach kultury na świecie w obszarze komunikacji, brandingu czy strategii. Została stworzona jako narzędzie wspierające identyfikację nowoczesnych metod zarządzania instytucjami kultury.

Koncepcja projektu OperaLab jest silnie związana z tożsamością Teatru, jego bogatą i wielowątkową historią. Dynamiczną formę OperaLab określają zmiany zachodzące we współczesnej kulturze. Trudno dziś analizować istotne zjawiska artystyczne poprzez wąski pryzmat konkretnych zdarzeń czy autonomicznych dyscyplin, szersza perspektywa ujmująca skomplikowaną sieć połączeń i wzajemnych inspiracji lepiej pokazuje złożony charakter współczesnej sztuki. OperaLab jest platformą tworzoną z myślą o łączeniu eksperymentów artystycznych z formą i ideą, gdzie sztuka spotyka się z technologią. Umożliwia dialog pomiędzy różnymi wizjami współczesnego miasta budowanego poprzez sztukę oraz dyskusje o współczesnym projektowaniu jako efektywnym instrumencie transportującym idee. Ten rodzaj intelektualnej cyrkulacji wychodzi na przeciw najnowszym artystycznym zjawiskom.

Mobile Ideas is a series of meetings aimed at taking the idea of OperaLab, a think tank for culture, further. In the course of discussion panels and workshops, culture managers, sociologists, artists, designers, and business representatives will share their experiences and debate the present and the future of contemporary art and city, and the possibilities of their development through innovative artistic programmes. The programme of Mobile Ideas reflects OperaLab's research objectives. It brings together the artistic community, the academia, and business in the belief that the strength of contemporary culture lies in its interdisciplinary character and openness to dialogue, while adopting a wide perspective and progressive thinking translate into effective actions. This intellectual space for culture is the first initiative of this kind in Poland.

OperaLab is a think tank for culture launched in October 2012 by the Teatr Wielki – Polish National Opera in close association with BMW. It is a long-term programme integrating different actions set to unfold over the course of upcoming years. Among the currently implemented actions are exhibitions and discussion panels, construction of a mobile pavilion, and running the information platform 'Mobile Ideas. For Culture'. Mobilneidee.tumblr.com documents innovations introduced in culture institutions around the world in the field of communication, branding, or strategy. It was set up as a tool of identifying modern methods of managing culture institutions.

OperaLab's idea is strongly linked with the Teatr Wielki's identity, and its rich and complex history. The project's dynamic formula is dictated by the changes that take place in today's culture and arts. Nowadays, it is difficult to look at significant artistic developments from the limited perspective of individual events or autonomic disciplines. A wider perspective that embraces a complicated network of connections and mutual inspirations gives a better idea of the complexity of contemporary art.

OperaLab is a platform designed to bring together artistic experiments with form and concept, and to help art and technology meet. It facilitates a dialogue between different visions of the contemporary city, which is built by art, and triggers debates about contemporary design as an effective tool of transporting ideas. This intellectual circulation corresponds with the latest developments in the world of art.

PRELEGENCI

dr Brian Kennedy – historyk sztuki, kurator i pisarz. Pochodzi z Dublinu, tam studiował historię i historię sztuki. Był zastępcą dyrektora Galerii Narodowej w Dublinie (1989-1997) i dyrektorem Galerii Narodowej w Canberze (1997-2004). Pełnił również funkcję przewodniczącego Irlandzkiego Towarzystwa Historyków Sztuki (1996-97) i Rady Dyrektorów Australijskich Muzeów Sztuki (2001-03). Obecnie jest członkiem rady powierniczej i skarbnikiem amerykańskiego Stowarzyszenia Dyrektorów Muzeów, recenzentem Amerykańskiego Stowarzyszenia Muzeów i członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki. W 2003 roku otrzymał medal Stulecia Federacji Australijskiej za zasługi na rzecz społeczeństwa australijskiego i sztuki tego kraju. Od 2010 roku dyrektor Muzeum Sztuki w amerykańskim Toledo. W 2013 został mianowany profesorem tamtejszego Uniwersytetu. W 2014 roku uhonorowany nagrodą North West Ohio Art Education Association za pracę w dziedzinie edukacji artystycznej. Opublikował siedem książek; dwie najnowsze poświęcone są artystom, Seanowi Scully'emu i Frankowi Stelli.

dr Piotr Rypson - historyk kultury wizualnej i literatury, krytyk sztuki. Zastępca dyrektora Muzeum Narodowego w Warszawie ds. naukowych i kurator Zbiorów Sztuki Nowoczesnej MNW. W latach 1990-1995 był redaktorem naczelnym miesięcznika sztuki „Obieg”. Kurator Zbiorów i Galerii Centrum Sztuki Współczesnej w Warszawie (1993-1996). Współpracownik Piktogramu / Bureau of Loose Associations. Autor wielu wystaw oraz szeregu książek i artykułów poświęconych związkom literatury i sztuki, sztuce XX wieku, nowoczesnej grafice użytkowej, m.in. Nie gęsi. Polskie projektowanie graficzne 1919-1949 (2011); Piramidy, słońca, labirynty. Poezja wizualna w Polsce od XVI do XVIII wieku (2002); Książki i strony. Polska książka awangardowa i artystyczna w XX wieku (2000), Obraz słowa. Historia poezji wizualnej (1989). Obecnie pracuje nad wystawą poświęconą Tadeuszowi Peiperowi (2015) oraz nad książką o projektowaniu graficznym w Polsce w latach 40.

dr András Szántó - analityk kultury i pisarz. Pracuje w Nowym Jorku jako doradca do spraw strategii kultury i programu na rzecz najważniejszych muzeów, fundacji i przedsiębiorstw. Publikował m.in. w „The Art Newspaper”, „The New York Times”, „Artforum”. Prowadził wykłady na temat rynku sztuki w Sotheby's Institute of Art. Był też dyrektorem National Arts Journalism Program i NEA Arts Journalism Institute na Uniwersytecie Columbia. Gościnnie pracował jako krytyk American Academy w Rzymie, analityk Center for Arts and Culture w Waszyngtonie i Center for Arts and Cultural Policy Studies na Uniwersytecie Princeton. Kieruje programem Global Museum Leaders Colloquium prowadzonym przez Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku. Często moderuje spotkania z serii Art Basel Conversations. Jest również strategicznym doradcą nowej inicjatywy grupy BMW w dziedzinie kultury.

Bogna Świątkowska - założycielka Fundacji Nowej Kultury Bęc Zmiana, z którą zrealizowała szereg projektów interdyscyplinarnych, m.in. Nowy Dizajn Miejski, Synchronicity, Wolny Uniwersytet Warszawy, Ekspertywa. Promotorka młodej sztuki polskiej, architektury oraz dizajnu. Współkurator i kuratorka wystaw realizowanych w ramach projektu Synchronicity w latach 2008-2013 (Coś które nadchodzi. Architektura XXI wieku, Chwała miast. Promocja miast przez architekturę), a także licznych projektów zrealizowanych przez Fundację Bęc Zmiana, m.in. Eksperyment nie może być kontynuowany

SPEAKERS

Brian Kennedy, Ph.D. - art historian, curator, and writer. Born in Dublin, Ireland, Kennedy studied art history and history at University College in Dublin. He was assistant director of the National Gallery of Ireland, Dublin (1989-1997) and director of the National Gallery of Australia (1997-2004) in Canberra. He is a past chair of the Irish Association of Art Historians (1996-97) and of the Council of Australian Art Museum Directors (2001-03). He is a trustee and treasurer of the Association of Art Museum Directors, a peer reviewer for the American Association of Museums and a member of the International Association of Art Critics. In 2003 he was awarded a Centenary of Federation medal by the Australian Government for service to Australian society and its art. Dr Kennedy has been president, director and CEO of the Toledo Museum of Art since 2010. In 2013 he was appointed inaugural eminent professor at the University of Toledo. Most recently, Kennedy received the 2014 Northwest Region, Ohio Art Education Association award for distinguished educator for art education. He has written seven books, most recently on the artists Sean Scully and Frank Stella.

Piotr Rypson, Ph.D. - visual culture and literature historian, and art critic. He is deputy director in charge of research of the National Museum in Warsaw, and curator of the museum's Modern Art Collection. In 1990-95 he was the editor-in-chief of the art monthly Obieg. He used to be curator of the Collection and Gallery of the Centre for Contemporary Art in Warsaw (1993-96). He collaborates with Piktogram / Bureau of Loose Associations. He is the author of a series of books and articles on relations between literature and art, 20th century art, and modern graphic design, including Nie gęsi. Polskie projektowanie graficzne 1919-1949 (2011); Piramidy, słońca, labirynty. Poezja wizualna w Polsce od XVI do XVIII wieku (2002); Książki i strony. Polska książka awangardowa i artystyczna w XX wieku (2000), Obraz słowa. Historia poezji wizualnej (1989). Currently, he works on an exhibition devoted to Tadeusz Peiper (2015) and a book on Polish graphic design of the 1940s.

András Szántó, Ph.D. - cultural analyst, author, and New York-based advisor to leading museums, foundations, and corporations on cultural strategies and program development. His writings have appeared in The Art Newspaper, The New York Times, Artforum and many other publications. He has lectured on art business at the Sotheby's Institute of Art and has been the director of the National Arts Journalism Program and the NEA Arts Journalism Institute at Columbia University, a visiting critic at the American Academy in Rome, a visiting senior fellow at the Center for Arts and Culture in Washington, and a research affiliate of the Center for Arts and Cultural Policy Studies at Princeton University. He oversees the Global Museum Leaders Colloquium at the Metropolitan Museum of Art in New York and is a frequent moderator the Art Basel Conversations series. (You may add that. „He is the strategic advisor to a new BMW cultural initiative.

Bogna Świątkowska - founder of the the Bęc Zmiana Foundation, as part of which she has implemented a range of interdisciplinary projects, including New Urban Design, Synchronicity. Projects for Warsaw of the Future, Free / Slow University of Warsaw, Expectative. She promotes young Polish art, architecture and design. She curated and co-curated exhibitions held as part of the Synchronicity project in 2008-13: Coś które nadchodzi. Architektura XXI wieku (Something That Is Coming.

(2012), Kolekcja publiczna sztuki m.st. Warszawy (2012). Redaktorka wielu książek wydanych przez Fundację Bęc Zmiana m.in. Coś, które nadchodzi. Architektura XXI wieku, Eksperyment. Instrukcja obsługi, Redukcja. Mikroprzestrzenie, Chwała miasta. Założycielka i wydawca ogólnopolskiego magazynu kulturalnego „Notes na 6 tygodni”. Współzałożycielka eksperymentalnego magazynu humanistycznego „Format P”. Wcześniej naczelna pierwszego polskiego popkulturalnego miesięcznika „Machina” (1998-2001). Autorka licznych tekstów, wywiadów, reportaży, programów radiowych i telewizyjnych poświęconych współczesnej kulturze popularnej. Przewodnicząca Społecznej Rady Kultury przy prezydencie m.st. Warszawy.

Tomek Rygalik – projektant, wykładowca, kurator i doktor sztuki; urodził się w Łodzi w 1976. Przez dwa lata studiował architekturę na Politechnice Łódzkiej. W 1999 roku ukończył wydział wzornictwa przemysłowego na Pratt Institute w Nowym Jorku. Po ukończeniu studiów współpracował z wieloma firmami projektowymi w Stanach Zjednoczonych, dla klientów jak Kodak, Polarioid, Mtv, PerkinElmer, Dentsply, Unilever, Dupont. W 2003 roku rozpoczął studia magisterskie na Royal College of Art. Po ich ukończeniu w 2005 roku został pracownikiem naukowym w zespole badawczym przy RCA. W tym samym czasie założył własne studio projektowe z siedzibą w Londynie i Łodzi. Od 2008 prowadzi zajęcia na ASP, a w 2009 na stałe przeniósł się do Warszawy. Współpracuje m.in. z Moroso, Siemens, czy Ikea. Od 2010 pełni funkcję dyrektora artystycznego wiodących polskich marek meblowych, jak Comforty i Paged.

Nicolas Groszpiere - fotograf architektury, a także artysta posługujący się fotografią jako narzędzie twórcze. Urodził się w Genewie. Dorastał we Francji; w Polsce mieszka od 1999 roku. Zanim zajął się fotografią, studiował nauki polityczne i socjologię w Paryżu i Londynie. Jako fotograf koncentruje się w swojej pracy na projektach dokumentalnych, z drugiej strony interesuje go również problematyka konceptualna.

Jego prace dokumentalne często podejmują wątek pamięci zbiorowej i nadziei wiązanych z modernistyczną architekturą, teraz gdy towarzyszące jej utopie straciły na sile i znaczeniu. Z drugiej strony w swoich konceptualnych pracach buduje sytuację gry prowadzonej z widzem do której jest on wciągany z pomocą atrakcyjnych, wręcz zmysłowych obrazów oraz instalacji.

Nagrodzony Złotym Lwem na 11 Biennale Architektury w Wenecji w 2008 roku (razem z Kobasem Laksą), za wystawę Polskiego Pawilonu Hotel Polonia. Budynki Życie po życiu. Laureat Paszportu Polityki w 2012 r.

Nicolas Groszpiere jest związany z galerią BWA Warszawa.

Tomasz Fudala - historyk i krytyk sztuki, kurator w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, gdzie prowadzi projekty miejskie i architektoniczne, wcześniej pracował w Instytucie Adama Mickiewicza. Interesuje się architekturą i wystawiennictwem czego dotyczyła jego wystawa „Przestrzeń między nami” (2010). Autor artykułów w prasie i magazynach artystycznych („Artforum”, „Domus”, „Odra”, „Obieg”, „Sekcja”), a także katalogach wystaw (między innymi Anna Molska, Art in General, Nowy Jork 2009; 1:1. Monika Sosnowska, Pawilon Polski, LII Biennale Sztuki w Wenecji, 2007; Hege Lønne, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2008; Nowe zjawiska w sztuce polskiej, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2007).

Architecture of the 21 Century), Chwała miast. Promocja miast przez architekturę (Cities' Glory. Promoting Cities Through Architecture), and numerous other projects of the Bęc Zmiana Foundation, e.g. Eksperyment nie może być kontynuowany (The Experiment Cannot Go On; 2012) and Kolekcja publiczna sztuki m.st. Warszawy (Public Collection of the Art of the Capital City of Warsaw; 2012). She is the editor of a range of books published by Bęc Zmiana, including Coś, które nadchodzi. Architektura XXI wieku, Eksperyment. Instrukcja obsługi, Redukcja. Mikroprzestrzenie, Chwała miasta. She has founded and now publishes the national cultural magazine Notes na 6 tygodni. She also co-founded the experimental humanities magazine Format P. Earlier, she was the editor-in-chief of the first Polish monthly about pop culture Machina (1998-2001). She is the author of numerous texts, interviews, documentaries, radio and TV programmes on contemporary popular culture. She is the chair of the Social Council for Culture advising the mayor of Warsaw.

Tomek Rygalik - designer, lecturer, and curator. He holds a PhD in art. Born in Łódź, Poland, in 1976, he studied architecture at the Łódź University of Technology for two years, then went on to study industrial design at Pratt Institute, New York. After graduation in 1999, he collaborated with a range of design firms in the USA, working for such clients as Kodak, Polarioid, Mtv, PerkinElmer, Dentsply, Unilever, and Dupont. In 2003 he began a master's programme at the Royal College of Art. After graduation in 2005, Rygalik joined RCA's research team as an academic. At the same time he set up his own design studio based in London and Łódź. Since 2008 he has been working as lecturer at the Academy of Fine Arts in Warsaw. He moved to the city in 2009. Currently, he works with Moroso, Siemens, and Ikea, among others. Since 2010 Rygalik has also been artistic director for Poland's leading furniture brands, such as Comforty and Paged.

Nicolas Groszpiere - architecture photographer and an artist who uses photography as a means of creative expression. Born in 1975 in Geneva, Switzerland, he grew up in France. In 1999 he settled in Poland. Before he ventured into photography, he studied political science and sociology in Paris and London. As a photographer he focuses on documentary projects, yet he also develops conceptual works.

His documentary works often explore the theme of collective memory and hopes related to modernist architecture, now that the utopian expectations have lost their power and significance. In his conceptual works, on the other hand, he engages the viewer in a game by means of attractive, even sensual, images and installations.

He won the Golden Lion at the 11th Venice Architecture Biennale in 2008 (with Kobas Laksą) for the Polish Pavilion „Hotel Polonia. The Afterlife of Buildings”. He also received the Paszport Polityki award in 2012.

Nicolas Groszpiere is associated with the gallery BWA Warszawa.

Tomasz Fudala - art historian and curator at the Museum of Modern Art in Warsaw. Fudala has previously worked at the Adam Mickiewicz Institute. 2009-2013 he curates WARSAW UNDER CONSTRUCTION festival focused on urban planning and architecture. He is interested in architecture and the history of exhibitions, which was the subject to his project The Space Between Us (2010). His writings have appeared in of various books and catalogues including “Monika Sosnowska: 1:1” catalogue of Polish Pavilion at the 52nd International Exhibition of Art in Venice (2007), “AR/PS the Architecture of Arseniusz Romanowicz and Piotr Szymaniak” (2013), “Mister Warszawy” (2013) and magazines Domus, Artforum, Odra, Obieg, Czas Kultury, and Autoportret.

12 GRUDNIA 2014, GODZ. 18:30
COSMOPOLITAN, 42. PIĘTRO
TWARDA 2/4

CZWARTE SPOTKANIE Z CYKLU MOBILNE IDEE
W RAMACH THINK TANKU OPERALAB